

Shërbimi Policor i Kosovës
Kosovska Policajska Služba
Kosovo Police Service

KODI I ETIKËS SË POLICISË SË KOSOVËS ETIČKI KOD POLICIJE KOSOVA CODE OF ETHICS OF KOSOVO POLICE

Drejtorja për Analizë të Politikave të SHPK-së, KKP

TABELA PËRMBAJTËSORE

KODI I ETIKËS SË POLICISË SË KOSOVËS.....	5
I. OBJEKTIVAT E POLICISË.....	6
II. KUFIJTË E AUTORIZIMEVE.....	6
III. BAZA LIGJORE PËR POLICINË.....	7
IV. ROLI I POLICISË NË SISTEMIN E DREJTËSISË DHE MARRËDHËNIET E NDËRSJELLA	7
V. STRUKTURA E ORGANIZATIVE E POLICISË.....	8
VI. MARRËDHËNIA E PUNËS.....	9
VII.TË DREJTAT E PERSONELIT POLICOR.....	10
VIII.TRAJNIMI I PERSONELIT.....	12
IX.HETIMET.....	13
X.DISPOZITAT E FUNDIT.....	14

KODI I ETIKËS SË POLICISË SË KOSOVËS

Kodi i Etikës së Shërbimit Policor të Kosovës (në tekstin e mëtejme: Kodi i Etikës) është shprehje e vullnetit dhe përmblendje e përgjithshme e parimeve bazë për të gjithë zyrtarët policor të Shërbimit Policor të Kosovës me të cilat rregullohen:

Objektivat e policisë; Baza e ligjore të policisë; Roli i policisë në sistemin e drejtësisë penale si dhe raportet e policisë me organet e drejtësisë; Strukturën organizative të policisë; Marrëdhëniet e punës; Trajnimi i personelit dhe Hetimet.

I. OBJEKTIVAT E POLICISË

Neni 1

Objektivat kryesore të Shërbimit Policor të Kosovës janë:

- të ruajë qetësinë publike, ligjin dhe rendin në shoqëri;*
- të parandalojë , luftojë dhe të zbulojë krimin nga shkelësit e ligjit;*
- të mbrojnë dhe respektojnë të drejtat dhe liritë themelore të njeriut të përcaktuara me Kushtetutë, me ligje të aplikueshme dhe instrumente ndërkombëtare;*
- të kryejë funksione të ndihmës dhe shërbime për publikun (për qytetarët).*

Neni 2

Shërbimi Policor i Kosovës (në tekstin e mëtejshëm: Policia), është organ publik i themeluar në bazë të ligjit, ku si detyrë primare e Shërbimit Policorë të Kosovës në tersi dhe e çdo polici është mbrojtja e popullit të Kosovës dhe pasurisë përmes zbatimit të ligjeve, kryesore ndër to është zbatimi i standardeve ndërkombëtare të qeverisjes demokratike.

Organizimi, administrimi, autorizimet, detyrat e Policisë përcaktohen me Ligjin për Policinë; ligjit të aplikueshëm dhe me akte nënligjore të nxjerra në bazë të ligjit.

II. KUFIJT E AUTORIZIMEVE

Neni 3

Detyrë e parë e policit si zbatues i ligjit është që të njohë kufijtë e shtrirjes së autorizimit të tij gjatë zbatimit të ligjit. Polici e përfaqëson vullnetin e lirë të një komuniteti, policët duhet të jenë të vetëdijshëm për kufizimet dhe ndalesat që komuniteti përmes aplikimit të ligjit ia ka besuar. Polici duhet të ketë të qartë se sistemi demokratik i qeverisë nuk i jep fuqi absolute veprimi asnjë personi, grupi njerëzish ose institucionit dhe duhet të kujdeset që si mbrojtës kryesor, i këtij sistemi, të mos lejojë askënd ta çoroditë karakterin e tyre.

III. BAZA LIGJORE PËR POLICINË

Neni 4

Zyrtari policor duhet të jetë i vetëdijshëm që veprimtaria e tij nuk është vetëm çështje formale, si obligim që del nga Kushtetuta, ligji, aktet nënligjore, se përgjegjësia e tij nuk përfshin vetëm një kuptim të ngushtë të drejtave, detyrave për zbatimin e autorizimeve, por gjithashtu nënkupton vetëdije për t'i kuptuar drejt vlerat morale, etike, vlerat dhe parimet tjera të cilat përcaktojnë rolin e policisë në shoqëri.

Neni 5

Legjislacioni i policisë duhet të jetë i disponueshëm për qytetarët, i qartë, i saktë në nivelin e duhur, i mbështetur me rregulla të qarta të cilat duhet të jenë gjithashtu të disponueshme për qytetarët dhe të qarta.

Neni 6

Personeli policor i nënshtrohet të njëjtit legjislacion si qytetarët e rëndomtë dhe përjashtim janë vetëm rastet e justifikuara me arsytet e punës policore në një shoqëri demokratike.

IV. ROLI I POLICISË NË SISTEMIN E DREJTËSISË DHE MARRËDHËNIET E NDËRSJELLTA

Neni 7

Duhet të ketë dallim të qartë midis rolit të policisë dhe prokurorisë, gjyqësorit dhe sistemit të burgjeve; policia nuk duhet të ketë funksione kontrolluese ndaj këtyre organeve.

Neni 8

Policia duhet të respektojë me rreptësi pavarësinë dhe paanshmërinë e gjykatave; në veçanti, policia nuk duhet të ngrejë kundërshtime ndaj gjykimeve të ligjshme ose vendimeve gjyqësore dhe as të pengojë zbatimin e tyre.

Neni 9

Si rregull i përgjithshëm, policia nuk ka funksione gjyqësore. Çdo delegim i kompetencave gjyqësore policisë duhet të jetë i kufizuar dhe në përputhje me ligjin. Çdo njeri duhet të ketë të drejtë të ankohet te autoritetet gjyqësore për një veprim, vendim ose mosveprim të Policisë që cenon të drejtat e individëve.

Neni 10

Duhet të ketë bashkëpunim funksional dhe në nivelin e duhur midis policisë dhe prokurorisë publike. Kur policia është nën autoritetin e prokurorisë publike ose zyrës gjyqësore hetimore, policia duhet të pranoj udhëzime të qarta për prioritetet e politikës hetimore të (veprave penale) krimeve si dhe për kryerjen e hetimeve penale në rastet përkatëse. Policia duhet të informojë vazhdimisht autoritetet me të larta të hetimeve të veprave penale për zbatimin e udhëzimeve të tyre si dhe ne veçanti të raportoje rregullisht për ecurinë e procedimeve penale.

Neni 11

Policia duhet të respektojë rolin e avokatëve mbrojtës në procesin e drejtësisë penale dhe kur është e nevojshme të ndihmojë individët të marrin asistencë ligjore në mënyre të efektshme veçanërisht në rastin e personave të privuar nga liria.

V. STRUKTURA ORGANIZATIVE E POLICISË

Neni 12

Policia është e organizuar në mënyrë të tillë që të gëzojë respektin e publikut si një strukturë profesionale për mbrojtjen e ligjit dhe sigurimin e shërbimeve për publikun. Struktura organizative e policisë vepron apo funksionon në bazë të dy niveleve të organizimit: Në nivelin Qendror dhe në nivelin Lokal (niveli lokal përfshin edhe nivelin rajonal).

Organizimi i policisë bëhet sipas sistemi të qartë të komandimit brenda policisë. Duhet të jetë gjithnjë e mundshme të konkludohet se tek cili epror qëndron përgjegjësia për veprimet ose mosveprimet e personelit të policisë.

VI. MARRËDHËNIA E PUNËS

Neni 13

Nëpërmjet punës publike, të ligjshme, të ndershme, të sjellshme, të paanshme, transparente , të guximshme, profesionale zyrtari policor përfiton vullnetin e mirë të qytetarëve dhe njëherë pranon qytetarët si një formë kontrolli për punën e tij.

Neni 14

Personeli policor i çdo niveli duhet të punësohet mbi bazën e kualifikimeve ,përvojës së tij personale dhe meritave të cilat duhet të jenë në përputhje me objektivat e policisë.

Neni 15

Personeli i policisë duhet të jetë në gjendje të demonstrojë gjykim të shëndoshë, qëndrim të hapur, maturi, paanshmëri, ndershmëri, neutralitet, përgjegjshmëri, vetëpërbajtje, aftësi komunikimi dhe kur është e nevojshme aftësi për udhëheqje dhe drejtim. Përveç këtyre ata duhet të kenë një kuptim të mirë të çështjeve ligjore, sociale, kulturore të komunitetit.

Neni 16

Procedurat e punësimit duhet të bazohen në kritere objektive dhe jo-diskriminuese të cilat zbatohen pas verifikimit të nevojshëm të kandidatëve duke përfshirë kontrollimin mjekësor. Përveç kësaj policia do të synojë të punësojë meshkuj dhe femra nga shtesa të ndryshme të shoqërisë duke përfshirë grupe të pakicave etnike me qëllim që përbërja e personelit policor të reflektojë shoqërinë së cilës ata i shërbejnë.

Neni 17

Gjatë ushtrimit të autorizimeve zyrtari policor mund të përdorë forcën e cila duhet të jetë e arsyeshme, proporcionale dhe e domosdoshme. Autorizimi për përdorimin e forcës duhet të shfrytëzohet si mjet i fundit dhe vetëm për të arritur një objektiv ligjor të policisë.

Neni 18

Gjatë zbatimit të autorizimeve, detyrave dhe procedurave zyrtare në raport me qytetarët, zyrtari policor duhet të veprojë me vendosmëri por njëkohësisht të jetë i përmbajtur, i kujdesshëm, të mos cenoj nderin e prestigjin dhe të mos i shqetësoj pa nevojë ose mos t'iu imponoj atyre obligime të panevojshme. Vëmendje të veçantë zyrtari policor duhet t'iu kushtoj personave që kanë nevojë për ndihmë dhe kujdes të shtuar.

Neni 19

Kur prej zyrtarit policor kërkohet kryerja e detyrës që është në kundërshtim me rregulloret apo autorizimet e tij, ai është i obliguar ta refuzojë detyrën dhe të veprojë sipas rregulloreve që e rregullojnë këtë fushë. Zyrtarit policor nuk mund t'iu imponohet kryerja e një detyrë të tillë, t'iu shqiptohet ndonjë masë disiplinore ose sanksion tjetër për shkak të refuzimit të kryerjes së ndonjë akti kundërligjor.

Personeli policor duhet të zbatoj me rigozitet urdhrat e dhëna nga eprorët, por gjithashtu duhet të ketë të drejtë të mos zbatojnë urdhra të cilat janë qartësisht të paligjshëm dhe të njoftoje për këto urdhra pa pasur frikë se do të ndëshkohet.

VII. TË DREJTAT E PERSONELIT POLICOR

Neni 20

Si rregull personeli policor duhet të gëzojë të njëjtat të drejta civile dhe politike si qytetarët e tjerë. Kufizime të këtyre të drejtave mund të bëhen vetëm kur është e nevojshme për ushtrimin e funksioneve të policisë në një shoqëri demokratike, kur ato janë në përputhje me ligjin e aplikueshëm, konventat dhe instrumentet ndërkombëtare nënshkruese e të cilave është Kosova.

Neni 21

Personeli policor duhet të gëzoj të drejta sociale dhe politike si nëpunës civil në shkallën më të madhe që të jetë e mundur. Në veçanti personeli duhet të ketë të drejtë të organizohet ose të marre pjesë në

organizata përfaqësuese (siç është sindikata), të marrë një pagë dhe siguracione shoqërore të përshtatshme, si dhe të sigurohet me masa të veçanta për shëndetin dhe sigurinë duke marrë parasysh karakterin e veçantë të punës policore.

Neni 22

Masat disiplinore kundër personelit policor duhet t'i nënshtrohen shqyrtimit nga një organ i pavarur ose nga një gjykatë (masat e shqiptuara nga Standardet Profesionale duhet t'i nënshtrohen shqyrtimit nga Bordi i Ankesave i cili merr vendim, ndërsa në rastet e caktuara vendimi përfundimtar merret nga Komisari i Policisë). Menaxhmenti Policor dhe autoritetet publike duhet të mbështesin personelin policor kur ai/ajo bëhet objekt i akuzave të pabaza lidhur me detyrat e tij/saj.

Neni 23

Zyrtari policor gjatë kryerjes së detyrave zyrtare, sjelljes në jetën private duhet të mbrojë, ruajë dhe ta kultivojë autoritetin e policisë. Gjatë kryerjes së detyrës zyrtare paraqitja e tyre duhet të jetë shembullore siç kërkohet (parashihet) me rregullore. Zyrtari policor duhet të jetë i paanshëm, i sjellshëm, profesional, i vendosur dhe imun ndaj çdo forme të mitos (ryshfetit). Zyrtari policor nuk ka privilegje dhe as nuk i kërkon ato për vete apo për dikë tjetër e as nuk ka përparësi ndaj qytetarëve tjerë.

Neni 24

Zyrtari policor nuk duhet të jetë nën ndikim të ndonjë partie politike; performanca profesionale e zyrtarit policor nuk mund të varet nga bindjet e tij politike e as nga pikëpamjet e tij. Ndërrimi i partive politike në pushtet nuk duhet të ndikojë në profesionalizmin e policisë.

Zyrtari policor ka të drejtë t'i bashkohet një sindikate ose organizate profesionale.

Neni 25

Në të gjitha nivelet e organizimit dhe strukturat e policisë parashikohen masa të efektshme për të parandaluar dhe luftuar korrup-

sionin në radhët e policisë. Rol të veçantë duhet të ketë Drejtorja e Standardeve Profesionale, dhe Njësia e Auditimit dhe Inspektimit të brendshëm.

Neni 26

Marrëdhëniet ndërmjet zyrtarëve policor janë të bazuara në përcaktimin e rendit hierarkik, të respektit, ndihmës, solidaritetit të ndërsjellë, kolegjalitetit e shoqërimit, tolerancës, sinqeritetit, besimit dhe dinjitetit të dyanshëm. Këto ndryshime duhet të inkurajojnë dialog të dyanshëm dhe profesionalizëm të lartë në profesionin e zyrtarit policor. Në marrëdhëniet e brendshme nuk mund të zënë vend dukuritë si poshtërimi, nënvlerësimi dhe përbuzja.

Neni 27

Zyrtari policor mund të kryej punë të pavarur shkencore dhe pedagogjike në fushën e botimeve nga lëmi i sigurisë. Me leje me shkrim të mbikëqyrësit si dhe aprovim nga menaxhmenti për autorizim të punës dytësore, zyrtari policor mund të kryejë punë dytësore si punë plotësuese jashtë policisë nëse këto punë nuk përkojnë me punët policore dhe nuk ulin prestigjin e policisë.

VIII. TRAJNIMI I PERSONELIT

Neni 28

Zyrtari policor duhet të jetë i arsimuar – edukuar për përbushjen profesionale të detyrave dhe për këtë t'i nënshtrohet trajnimit profesional. Trajnimi policor i cili do të bazohet në vlerat themelore të demokracisë, shtetit ligjor dhe mbrojtjes të të drejtave të njeriut do të realizohet në përputhje me objektivat e policisë. Trajnimi i përgjithshëm i policisë do të jetë i hapur ndaj shoqërisë sa më shumë që është i mundur.

Neni 29

Trajnimi i përgjithshëm fillestar është mirë të pasohet me trajnime periodike pa shkëputje nga puna, kur është e nevojshme me trajnim

të specializuar për drejtim dhe udhëheqje.

Njësitë përkatëse për trajnim në të gjitha nivelet e veçanërisht Departamenti i Trajnimeve duhet të ketë rolin kryesor në përmbushjen e detyrimeve që dalin nga ky nen.

Neni 30

Në trajnimin e policisë në të gjitha nivelet duhet të përfshihet trajnimi praktik për përdorimin e forcës dhe kufizimet e saj duke marre parasysh parimet e të drejtave të njeriut të sanksionuara në Konventën Evropiane për të Drejtat e Njeriut dhe legjislacionin në fuqi në këtë fushë.

Neni 31

Zyrtari policor duhet të jetë i përgatitur dhe i pajisur me njohuri të përgjithshme në mënyrë që t'i zhvillojë ato aftësi të cilat janë të nevojshme për kryerjen e detyrës zyrtare.

IX. HETIMET

Neni 32

Është e drejtë dhe detyrë e zyrtarit policor t'i mbrojë, t'i ruaj fshehtësitë zyrtare, nuk mund t'i përdorë dhe t'i publikojë informacionet dhe të dhënat të cilat i ka mësuar gjatë kryerjes së detyrës zyrtare përveç nëse kjo është pjesë e detyrës zyrtare. Ai nuk duhet t'i zbulojë (publikojë) të dhënat personale të personave të cilët janë të përfshirë në raste të cilat janë duke u hetuar.

Neni 33

Policia duhet të ndjek parimet sipas të cilave çdo njeri i akuzuar për vepër penale do të konsiderohet i pafajshëm deri në momentin kur shpallet fajtor nga gjykata dhe se çdo njeri i akuzuar për një vepër penale ka disa të drejta, veçanërisht të drejtën për tu informuar menjëherë për akuzën kundër tij/saj dhe të përgatisë mbrojtjen e tij/saj personalisht ose nëpërmjet ndihmës ligjore që ai/ajo e zgjedhë vetë.

Neni 34

Hetimet e policisë duhet të jenë objektive dhe të paanshme. Ata duhet t'i marrin parasysh dhe t'iu përshtaten nevojave të veçanta të personave si fëmijët, të rinjtë, gratë, pakicat duke përfshire pakicat etnike dhe personat në rrezik.

X. DISPOZITAT E FUNDIT

Neni 35

Parimet e përcaktuara me këtë Kod zbatohen njëlojtë në të gjitha rastet e mbajtjes së sigurisë nga të gjithë zyrtarët e policisë.

Neni 36

Parimet e këtij Kodi janë pjesë e programit mësimorë në Akademinë Policore.

Neni 37

Ky Kod hyn në fuqi pas nënshkrimit nga Komisari i Policisë.

SADRŽAJ

KOD ETIKE POLICIJE KOSOVA.....	17
I. CILJEVI POLICIJE.....	18
II. GRANICE OVLAŠĆENJA.....	18
III.ZAKONSKA OSNOVA POLICIJE.....	19
IV. ULOGA POLICIJE U PRAVOSUDNOM SISTEMU I MEDJUSOBNI ODNOSI.....	19
V. ORGANIZACIONA STRUKTURA POLICIJE.....	20
VI. RADNI ODNOSI.....	21
VII. PRAVA POLICIJSKOG OSOBLJA.....	22
VIII. OBUČAVANJE OSOBLJA.....	24
IX. ISTRAGE.....	25
X. ZAVRŠNE ODREDBE	26

ETIČKI KOD POLICIJE KOSOVA

Etički kod Kosovske policijske službe (u daljem tekstu: Etički kod) je izraz volje i zbir opštih osnovnih pravila za sve zvaničnike Kosovske policijske službe sa kojima se uređuju:

Ciljevi policije, zakonske osnove policije, uloga policije u sistemu krivičnog prava, organizaciona struktura policije, radni odnosi, obučavanje osoblja i istrage.

I. CILJEVI POLICIJE

Član 1

Glavni ciljevi Kosovske policijske službe su:

- *Da čuva javni red i mir, zakon i društvo.*
- *Da sprečava, otkriva i suzbija kriminalitet od prekršioca zakona.*
- *Da čuva i brani osnovna ljudska prava utvrđene Ustavom, primenjenim zakonima i drugim međunarodnim instrumentima.*
- *Da izvrši pomoćne i uslužne funkcije za javnost (gradjane).*

Član 2

Kosovska policijska služba (u daljem tekstu: Policija) je javni organ osnovan na osnovu zakona, kao glavni zadatak Kosovske policijske službe i svakog policajca je zaštita naroda Kosova i imovine u celini primenjivanjem zakona, od kojih je bitno primena međunarodnih standarda demokratskog upravljanja.

Organizovanje, administracija, ovlašćenja i dužnosti Policije se određuju Zakonom o policiji, primenjivanjem zakona i podzakonskim aktima donešenim na osnovu zakona.

II. GRANICE OVLAŠĆENJA

Član 3

Prva dužnost policajca, kao sprovodioca zakona, je da poznaje granice svojih ovlašćenja prilikom sprovođenja zakona. Policajac predstavlja slobodnu volju jedne zajednice. On treba da je svestan za svoja ograničenja i zabrane koje mu je, primenjivanjem zakona, poverila zajednica. Policajac treba da shvati da demokratski sistem upravljanja ne daje absolutnu snagu delovanja nijednoj osobi, grupi ljudi ili instituciji, s toga mora da se stara da, kao glavni zaštitnik ovog sistema, ne dozvoljava nikome da izopači njihov karakter.

III. ZAKONSKA OSNOVA POLICIJE

Član 4

Policijski zvaničnik treba da je svestan da njegova delatnost nije samo formalno pitanje, kao obaveza koja proizilazi iz Ustava, zakona, podzakonskih akata, da njegova odgovornost neobuhvata samo uži smisao prava, dužnosti za primenu ovlašćenja, ali ujedno podrazumeva i samosvest da ispravno shvata moralne vrednosti i druga pravila koja određuju ulogu Policije u društvu.

Član 5

Zakonodavstvo Policije mora da je na raspolaganje za sve građane, jasan, tačan u potrebnom nivou, osnovan na jasnim pravilima koje takodje moraju biti jasna i na raspolaganju građana.

Član 6

Policijsko osoblje se podvrgava istom zakonodavstvu kao i obični građani a izuzetak su samo opravdani slučajevi sa razlozima policijskog rada u jedno demokratsko društvo.

IV. ULOGA POLICIJE U SISTEMU PRAVA I MEDJUSOBNI ODNOSI

Član 7

Mora da postoji jasna razlika izmedju uloge policije i tužilaštva, sudstva i sistema zatvora, Policija ne mora da ima kontrolne funkcije nad ovim organima.

Član 8

Policajac mora strogo da poštuje nezavisnost i nepristranost sudova; posebno, policija ne treba podići prigovor na zakonska sudjenja ili na sudska rešenja a ni da sprečava njihovu primenu.

Član 9

Kao opšte pravilo, policija nema sudske funkcije. Svako delegiranje sudskih nadležnosti policije mora biti ograničen i shodno zakonu. Svaki građanin ima pravo da se žali kod sudskih autoriteta za pojedino delovanje, odluku ili nedelovanje Policije koji ugrožava prava građana.

Član 10

Treba da postoji funkcionalna saradnja i u potrebnom nivou između policije i javnog tužilaštva. Kada je policija pod autoritetom javnog tužilaštva ili istražnog suda, ona mora da prihvata jasna uputstva za prioritete istražne adekvatne politike (krivičnih dela) kriminaliteta kao i izvršenje krivične istrage u dotičnim slučajevima. Policajac stalno treba da informiše visoke autoritete za istraživanje krivičnih dela za primenu njihovih uputstava, kao i da posebno i redovno izveštava o toku procesuiranja krivičnih postupaka.

Član 11

Policija treba da poštuje ulogu pravobranioca u procesu krivičnog prava kada je potrebno da pomaže osobama da primaju pravnu podršku posebno u slučajevima kod lica lišenih slobode.

V. ORGANIZACIONA STRUKTURA POLICIJE

Član 12

Policija je tako organizovana da uživa poštovanje stanovništva kao stručna struktura za zaštitu zakona i obezbedjenje usluga za stanovništvo. Organizaciona struktura policije deluje ili funkcioniše na osnovu dva nivoa organizovanja: U centralnom i lokalnom nivou (lokalni obuhvata i regionalni nivo).

Organizovanje policije se vrši prema jasnom sistemu komandovanja u okviru policije. Treba omogućiti uvek da se utvrdi kod kojeg starešine postoji odgovornost za delovanje ili nedelovanje osoblja policije.

VI. RADNI ODNOSI

Član 13

Putem javnog, zakonskog, poštenog, ljubaznog, nepristrasnog, transparentnog, smelog, stručnog rada, policijski zvaničnik pridobija dobru volju građana i istovremeno prihvata građane kao oblik kontrole za njegov rad i td.

Član 14

Policijsko osoblje bilo kojeg nivoa treba da se zaposli na osnovu kvalifikacija, njegovog ličnog iskustva i zasluga koje treba da su u skladu sa ciljevima policije.

Član 15

Osoblje policije treba da je u stanju da demonstrira zdravo sudjenje, otvoren stav, umerenost, nepristrasnost, poštovanje, neutralnost, odgovornost, somouzdržanost, sposobnost komuniciranja i kada bude potrebno i sposobnost za rukovođenje i upravljanje. Osim toga, oni treba da imaju dobar smisao za sudska, socijalna i kulturna pitanja zajednice.

Član 16

Procedure zapošljavanja treba da se baziraju na objektivne a ne na diskriminatorne kriterijume koje se primenjuju nakon potrebne provere kandidata, obuhvaćajući i lekarsku kontrolu. Osim toga, policija teži da zaposli muško i žensko osoblje iz raznih društvenih kategorija, uključujući grupe etničkih manjina s ciljem da sastav policijskog osoblja reflektuje društvo kojoj služi.

Član 17

U toku vršenja svojih ovlašćenja, policijski zvaničnik može upotrebiti silu koja mora da je opravdana, srazmerna i neophodna. Ovlašćenje za upotrebu sile treba da se koristi kao poslednja mera i samo da bi postigao policijski zakonski cilj.

Član 18

U toku primene ovlašćenja, službenih zadataka i procedura prema građanima, policijski zvaničnik treba da odlučno deluje, ali istovremeno da je uzdržljiv, pažljiv, da ne ucenjuje čast i prestiž i da bez potrebe ne uznemirava ili da im ne nametne nepotrebne obaveze. Policijski zvaničnik posebnu pažnju treba posvetiti osobama kojima je potrebna pomoć i veća pažnja.

Član 19

Kada se od zvaničnika policije zahteva izvršenje dužnosti koje je u suprotnosti sa pravilnicima ili njegovim ovlašćenjima, on je obavezan da odbije izvršenje zadatka i da postupi prema pravilnicima koji uređuju tu oblast. Policijskom zvaničniku se ne može nametnuti izvršenje jedne takve dužnosti, da mu se izriče neka disciplinska mera ili neka druga sankcija zbog odbijanja izvršenja neke nezakonit radnje.

VII. PRAVA POLICIJSKOG OSOBLJA

Član 20

Kao pravilo, policijski zvaničnik treba da uživa ista građanska i politička prava kao i ostali građani. Ograničenje ovih prava se mogu vršiti samo kada je potrebno obavljanje policijske funkcije u demokratsko društvo, kada su one u skladu sa primenjenim zakonom, međunarodnim konvencijama i instrumentima, čiji je potpisnik Kosovo.

Član 21

Policijsko osoblje mora da uživa socijalna i politička prava kao civilni službenik na najvećem mogućem nivou. Naročito, osoblje mora da ima prava da organizuje ili da učestvuje u predstavljajućim organizacijama (kao što je sindikat), da prima platu i društvena prihvatljiva osiguranja, kao i da se posebnim merama za zdravlje i bezbednost, imajući u vidu poseban karakter policijskog rada.

Član 22

Disiplinske mere prema policijskom osoblju treba da se razmatraju od strane nezavisnog organa ili od nekog suda (izričene mere od Stručnih standarda treba da podlegnu razmatranju od strane Komisije za žalbe koja donosi odluku, dok u odredjenim slučajevima konačnu odluku donosi Komesar Policije). Policijski menadžment i javni autoriteti mora da podržavaju policijsko osoblje kada je on/ona objekat neosnovanih tužbi u vezi sa njegovim/njenim dužnostima.

Član 23

Policijski zvaničnik prilikom izvršenja službene dužnosti, ponašanja u privatnom životu, mora da zaštiti, čuva i da gaji policijski autoritet. U toku vršenja dužnosti, njegovo predstavljenje mora da je primerno onako kako se zahteva (predvidja) pravilnikom. Policijski zvaničnik mora da je nepristrasan, ljubazan, stručan, odlučan i imun na bilo koji oblik mita. Policijski zvaničnik nema privilegije i ne traži iste za sebe ili za ostale, niti ima prednosti u odnosu na ostale građane.

Član 24

Policijski zvaničnik ne sme biti pod uticajem bilo koje političke partije; stručna performansa policijskog zvaničnika nije zavisna od njegovih političkih ubedjenja, niti od njegovih gledišta. Izmene političkih partija u Vladi ne mora da utiču na stručnost policije.

Policijski zvaničnik ima pravo da se priključi sindikatu ili nekoj stručnoj organizaciji.

Član 25

U svim organizacionim nivoima i policijskim strukturama predviđaju se efektivne mere za sprečavanje i suzbijanje korupcije u policijskim redovima. Posebnu ulogu mora da ima Direkcija stručnih standarda i Jedinica kontrole i unutrašnje inspekcije.

Član 26

Odnosi između policijskih zvaničnika se određuju na osnovu hijerarhijskog reda, poštovanja, pomaganja, međusobne solidarnosti, kolegijalnosti i druženja, tolerancije, iskrenosti, obostrane vernosti i dostojanstva. Ove izmene treba da ohrabruju obostrani dijalog i visoku stručnost u radu policijskog zvaničnika. U unutrašnjim odnosima nema mesta za pojave poniženja, omalovažavanja i ignoisanja.

Član 27

Policijski zvaničnik može izvršiti nezavisan naučno-pedagoški rad iz izdavačke bezbedonosne oblasti. Pismenim odobrenjem od strane nadzornika i odobrenjem menadžmenta o ovlašćenju sekundarnog rada, policijski zvaničnik može da obavlja sekundarne poslove, kao dopunski rad, ukoliko se ovaj posao ne podudara sa policijskim poslovima i ne umanjuje prestiž Policije.

VIII. OBUČAVANJE OSOBLJA

Član 28

Zvanični policajac treba da je obrazovan-vaspitan da bi ispunio stručne zadatke, zbog čega se podvrgne stručnom obučavanju. Policijska obuka, koja se zasniva na osnovnim demokratskim vrednostima, na pravnu državu i zaštitu ljudskih prava, će se ostvariti u saglasnosti sa ciljevima policije. Opšta obuka policije će biti otvorena prema društvu što je više moguće.

Član 29

Opšta početna obuka bilo bi dobro da se nastavlja sa periodičnim obukama bez udaljavanja sa posla, kada je potrebna specijalizovana obuka za rukovođenje.

Adekvatne jedinice za obuku u svim nivoima, a posebno Departman obuke, mora da imaju glavnu ulogu na ispunjavanju zadataka koji proizilaze iz ovog člana.

Član 30

U policijsku obuku svih nivoa mora da se obuhvati praktična obuka za upotrebu snage i njeno ograničenje imajući u vidu pravila ljudskih prava sankcionisanih Evropskom konvencijom za ljudska prava i zakonodavstva koje su na snazi u ovoj oblasti.

Član 31

Policijski zvaničnik treba biti spreman i opremljen opštim znanjem kako bi mogao razviti ove sposobnosti koje su neophodne za izvršenje službenih zadataka.

IX. ISTRAGE

Član 32

Pravo i dužnost policijskog zvaničnika je da štiti i čuva službene tajne, ne sme da upotrebljava i da objavi informacije i podatke koje je saznao u toku vršenja službene dužnosti osim ako je nešto tako deo službene dužnosti. On ne sme da otkriva (objavi) lične podatke osoba koje su obuhvaćene u slučajevima pod istragom.

Član 33

Policija mora da se pridržava pravila po kojima svaki optuženi za krivično delo se smatra nevinim sve do trenutka kada se proglašim od strane suda i da svako optuženo lice za krivično delo ima nekoliko svojih prava, posebno pravo da se odmah informiše za podnetu optužbu protiv njega/nje i da sprema svoju ličnu odbranu ili preko zakonskog pomoćnika kojeg on/ona sama izabere.

Član 34

Policijske istrage mora da su objektivne i nepristrasne. Moraju imati u obzir i da se prilagode posebnim potrebama kao što su: deca, omladina, žene, manjine obuhvaćajući etničke manjine i lica koja su u opasnosti.

IX. ZAVRŠNE ODREDBE

Član 35

Odredjena pravila ovim Kodeksom primenjuju se isto kao i sve druge slučajeve održavanja bezbednosti od svih drugih zvaničnika Policije.

Član 36

Pravila ovog Kodeksa su deo nastavnog programa u Policijsku Akademiju.

Član 37

Ovaj Kodeks stupa na snagu nakon potpisivanja od strane Komesara Policije.

TABLE OF CONTENT

CODE OF ETHICS OF KOSOVO POLICE.....	29
I. POLICE OBJECTIVES.....	30
II. AUTHORIZATION BOUND.....	30
III. LEGAL BASIS FOR POLICE.....	31
IV. POLICE ROLE IN JUSTICE SYSTEM AND MUTUAL RELATIONS.....	31
V. ORGANIZATIONAL STRUCTURE OF POLICE.....	32
VI. WORKING RELATIONS.....	33
VII. RIGHTS OF POLICE STAFF.....	34
VIII. TRAINING OF STAFF.....	36
IX. INVESTIGATIONS.....	37
X. FINAL PROVISIONS	38

CODE OF ETHICS OF KOSOVO POLICE

Code of ethics of Kosovo Police Service (further in the text: Code of Ethics) is expression of willpower and general summary of basic principles for all police officials of Kosovo Police Service where are defined:

Police Objectives; Legal basis of Police; Police role in penal justice system and police relations with justice authorities; Police organizational structure; working relations; Staff training and Investigation.

I. POLICE OBJECTIVES

Article 1

Main objectives of Kosovo Police Service are:

- *To maintain public tranquility and law and order in society;*
- *To prevent, combat and detect crime by perpetrators*
- *To protect and respect the individual's fundamental rights and freedom appointed by Constitution, applicable laws and international instruments*
- *To provide assistance and service functions to the public (for citizens).*

Article 2

Kosovo Police Service (further in text: Police) is public body established based on law where primary obligation of Kosovo Police Service in general and of every officer is to protect Kosovo inhabitants and their property through law enforcement, mainly enforcement of international standards of democratic governance.

Organization, administration, authorization and Police duties are appointed by Police Law; applicable law and under legal acts taken from the law basis.

II. AUTHORIZATION BOUND

Article 3

Responsibility of a Police Officer as Law enforcement is to recognize borderlines of his authority while enforcing the law. Police Officer represents free willpower of a community, police officers should be conscious for limits and obstacles where community had trust through law appliance.

III. LEGAL BASIS FOR POLICE

Article 4

Police Officer should be conscious of his action which is not only a formal issue, as an obligation appointed by Constitution, law, under legal acts, that his reasonability does not involve only a straight concept of rights, duties for authorization enforcement, but also understands a consciousness in order to directly understand moral and ethical values and other principles which appoints role of police in society.

Article 5

Police legislation should be available for inhabitants, clear, accurate, at appropriate level, supported by clear regulations which should be also available for inhabitants and clear.

Article 6

Police personnel shall be subject to the same legislation as ordinary citizen and exceptions may only be justified for reasons of proper performance of police work in a democratic society.

IV. POLICE ROLE IN JUSTICE SYSTEM AND MUTUAL RELATIONS

Article 7

There shall be a clear distinction between the role of police and prosecution, the judiciary and correctional system; the police shall not have any controlling functions over these bodies.

Article 8

The police must strictly respect the independence and the impartiality of judges; in particularly, the police shall neither raise objections to legitimated judgments or juridical decisions, nor hinder their execution.

Article 9

The police shall, as general rule, not have juridical function. Any delegation of juridical powers to the police shall be limited and in accordance with a law. Any individual shall have rights to complain to the juridical authorities for any action, decision or omission of Police, which violates individual rights.

Article 10

There shall be functional and appropriate cooperation between police and public prosecution. When police is placed under authority of public prosecution or investigative judge, the police shall receive clear instructions as to the priorities governing crime (penal acts) investigation policy and the progress of criminal investigation in individual cases. The police shall keep the superior crime investigation authorities informed of the implementation of their instructions, in particularly, the development of the cases should be reported regularly.

Article 11

The police shall respect the role of defense lawyers in the criminal justice process and whenever appropriate assist in assuring an effective right of access to the legal assistance, in particular with regard to persons deprived of their liberty.

V. ORGANIZATIONAL STRUCTURE OF POLICE

Article 12

The police is organized with a view to earn public respect as professional upholders of the law and providers of the services to the public. Police organizational structure acts or functions based on two levels of organization: Central level and Local Level (local level also includes regional level).

Police organization is made according to a clear commanding system within the police. It should always be possible to conclude on

which superior belongs the responsibility for any taken action of omission of police staff.

VI. WORKING RELATIONS

Article 13

Through the public, lawful, honest, fair, impartial, transparent, brave and professional work, police officer promotes good will of citizens and always accepts citizens as form of control for his work.

Article 14

Police personnel, at any level of entry, shall be recruited on the basis of their personal qualifications and merit which should be in accordance to the police objectives.

Article 15

Police personnel should be able to demonstrate sound judgment, an open attitude, maturity, impartiality, honesty, neutrality, accountability, fairness, communications skills and when appropriate, leadership and management skills. Moreover, they should possess good understanding of legal, social, cultural and community issues.

Article 16

Recruitment procedures shall be based on objective and non-discriminatory criteria, following the necessary verification of candidates (including medical fitness). Moreover, police aim is to recruit man and woman from various levels of society, including ethnic minority groups with the overall objective of making police personnel reflect the society they serve.

Article 17

Police officer, while performing his duty, shall use the force which should be reasonable, proportional and necessary. Authorization for use of force shall be used as final and only tool to achieve legal objective of police.

Article 18

The police, in carrying out their activities, duties and official procedures in a report with citizen shall always act with determination and firmly but at the same time shall be restrained, careful, not to violate honor and prestige and not to disturb or enforce unnecessary obligations. Police officer shall, in particular, dedicate special attention to individuals with special attention and assistance.

Article 19

When police officer is required to accomplish a given duty, which is not in accordance to the regulation or his authorization, he is obliged to refuse that duty and act according to regulations of that specific field. Such duty cannot be constrained to the Police officer; any disciplinary measure or any other sanction shall be pronounced for refusal of accomplishment of any illegal act.

Police personnel shall strictly execute order given by superior, but also shall have not to obey given orders which are clearly illegal and he should inform for these orders without having a fear of sanctions.

VII. RIGHTS OF POLICE STAFF

Article 20

Police staff shall as a rule enjoy the same civil and political rights as other citizens. Restriction to these rights may only be when they are necessary for the exercise of the function of the police in a democratic society, in accordance with a law, constitution and signed international instruments of which is Kosova.

Article 21

Police staff shall enjoy social and political rights as public servants, to the fullest extent possible. In particular, staff shall have rights to organize or to participate in representative organizations (as trade union), to receive an appropriate remuneration and social security, and to be provided with a special health and security measures taking into account the particular character of police work.

Article 22

Disciplinary measures brought against police staff shall be subject to review by an independent or a court (measures announced by Professional Standards should be reviewed by Appeals Board, who decides, but for specific cases a decision shall take Police Commissioner). Police management and public authorities shall support police personnel when he/she is a subject of ungrounded accusation in regard to his/her duties.

Article 23

Police officers while performing official duty and in a private life shall protect, defend and cultivate police authorities. While performing official duty, officer's appearance should be an example, as requested (written) in regulation. Police Officer shall be impartial, polite, professional, determinate and immune against any form of bribery (bribe).

Police officer does not have privileges and cannot ask for him/her or for somebody else, and he/she does not have any advantage towards citizens.

Article 24

Police officer should not be under influence of any political party; professional performance of police officer shall not depend on his/her political assurance or his/her viewpoint. Changing of political parties in a government shall not influence on police professionalism.

Police officer has right to join to a trade union or professional organization.

Article 25

In all levels of organizations and police structures are predict effective measures to prevent and fight the corruption within the police. Specific role, in particular, shall have Professional Standards Directorate and Auditing and Internal Inspection Unit.

Article 26

Relations amongst police officer are based on appointment of hierarchy, respect, support, mutual solidarity, collegiality and society, tolerance, sincerity, trust and mutual dignity. These changes shall encourage mutual dialog and high professionalism of a police officer. In internal relation, under estimation and humiliation shall not take the place.

Article 27

Police officer can accomplish an independent pedagogical and scientific publication work from field of security. With a written approval of supervisor and management for authorization of official work, police officer can accomplish a secondary work out of police, in case if these works do not coincident with police work or humble police prestige.

VIII. TRAINING OF STAFF

Article 28

Police officer shall be educated to fulfill professional duties and for this he/she will undergo professional trainings. Police training will be based on core values of democracy, legal state and protect of human rights and will be realized in accordance with police objectives. General training for police will be open for society, as much as possible.

Article 29

General initial training should preferably be followed by in service and periodic trainings, when training is needed for specialist for specific field and leadership.

Respective units for all level trainings, in particular, Training Department shall play main role in accomplishment of obligation predicted in this article.

Article 30

General police training for all levels shall be followed by practical training for use of force and its limitations, having into consideration

principles of human rights which are sanctioned in European Constitution for Human rights and applicable legislation for this field.

Article 31

Police officer shall be prepared and equipped with general knowledge in that way that he/she can develop these abilities, which are crucial for performing official duty.

IX. INVESTIGATIONS

Article 32

It is right and obligation of police officer to protect and keep official secret, he/she cannot use and publish information which he was acknowledged while performing duty, except if this is his/hers official responsibility. He/she cannot detect (publish) personal information of persons involved in cases under investigation.

Article 33

Police shall respect principles according to what every person was accused for criminal act, will be considered as innocent until is being announced guilty by court and every accused person has its penal rights, in particular rights to be immediately informed of his/hers accusation and preparedness for his/her defense, personally or through legal assistance appointed by her/him.

Article 34

Police investigation shall be objective and impartial. They should take into consideration and adapt special needs for persons as children, youth, women, minorities involving ethnical minorities and persons in risk.

X. FINAL PROVISIONS

Article 35

Principles appointed in this Code are equally applied, by all police officers, in all cases of maintaining of security.

Article 36

Principles of this Code are part of the educational program in Police Academy.

Article 37

This Code will be applied as soon as it is signed by Police Commissioner.

SHËRBIMI POLICOR I KOSOVËS
Drejtoria për Analizë të Politikave të SHPK-së
Rruga e Policisë tel. 038/50-80 lokali 1029&1599&1600